

OMIKA IN PROSVETA

I. Dolenc:

Naše gibanje s socialnega vidika.

Če rabim izraz „naše gibanje“, ne mislim tu samo na orlovsko gibanje, ampak na vso krščansko-socialno organizacijo na Slovenskem. K našemu gibanju spadajo verske družbe, izobraževalna društva, hranilnice in posojilnice, kmetijske nabavne in prodajne zadruge, v večjih krajih konsumna društva i. t. d. Ali se goji v teh organizacijah socialno mišljenje, ali se udeležujejo v njih oni trije stavki, iz katerih smo pojasnjevali v članku prejšnje številke „Mladost“ pojem socialnega mišljenja?*)

Če pridem v kako meni doslej še nepoznano vas in se hočem prepričati, kako daleč je tu že napredovala krščansko-socialna organizacija, pogledam naprej, če je v vasi izobraževalno društvo z Orli in če je v vasi — hranilnica in posojilnica. To sta namreč dve stvari, od katerih bi prav v vsaki župniji morala biti vsaj ena. Izobraževalno društvo in hranilnica sta namreč lep izraz — socialnega mišljenja dotičnih, ki so jih ustanovili.

Izobraževalno društvo je nekak prekop, nekak kanal, po katerem dotekajo v vas sadovi dela duševnih delavcev. Kmet in delavec omogočita s svojim delom napre-

*) Seveda tu ni treba misliti, da se mora socialno mišljenje pojasnjevati baš s temi tremi stavki. Takih stavkov, ki izražajo socialno misel, je na tisoče. Samo v sv. pismu jih najdete nebroj. Jaz sem se odločil za one tri samo radi tega, ker se mi zde zelo znani in so tudi po obliki taki, da si jih človek lahko zapomni. Gotovo bi se pa lahko dobilo še značilnejših izrekov, ki bi vsebovali isto. — I. D.

dek šol in vseh zavodov sploh, ki imajo namen, da širijo izobrazbo. Na univerzi se zdravniška veda ne goji samo za zdravnike; vsak človek naj bi poznal glavna navodila za higijenično življenje! V izobraževalnem društvu predavajo predavatelji večinoma iz izobrazbenih slojev. Na ta način izkazujejo kmetškemu in delavskemu ljudstvu svojo hvaležnost za to, da jim je bila dana prilžnost se izobraziti. Na ta način gojijo izobraževalna društva med duševnimi in ročnimi delavci zavest, da so si med seboj bratje in da so člani ene družine. Malokateri stvar je izobrazbenca tako približala ljudstvu, kakor baš izobraževalna društva in orlovska organizacija. Izobraževalna društva gojijo torej geslo: Ljudje vsi bratje!

Kaj pa hranilnice in posojilnice? Malo čudno se ti bo zdelo, dragi bravec, kar bom sedajle rekel: Hranilnice in posojilnice pa goje med nami misel, da naj tisti, ki ne dela, tudi ne jé!

Oho, boš rekel, ta je pa že bosa! Baš hranilnice dajejo vlagateljem od denarja obresti in na ta način dajejo človeku jela tudi brez dela! Če bi jaz imel milijon dinarjev, pa bi mi hranilnica dala vsako leto 50.000 dinarjev obresti, bi s tem denarjem lahko prav dobro živel in bi lahko obrnil hrbet sv. Pavlu, ki pravi, da naj tisti ne jé, kdor ne dela.

Sedaj že misliš, da so mi tvoji ugovori sapo zaprli; a vendar si bom skušal še pomagati. Če bi toliko hranilnic ne bilo, bi bile obresti še veliko

večjel! Ljudje rabijo denar na posodo in plačajo tem višje obresti, čim težje je dobiti denar. Če bi vsak človek vedno ves denar, ki ga sam začasno ne rabi, dal v hranilnico, bi bilo dovolj denarja na razpolago in tisti, ki bi ga jemali na posodo, bi ga dobili po nižji obrestni meri. In hranilnice se niso ustanovljale v prvi vrsti radi tistih, ki hočejo denar plodonosno nalagati, ampak radi tistih, ki so prišli v denarne stiske in morajo iskati posojila. Seveda imajo naši denarni zavodi tudi namen, da navajajo ljudi k štedenju. A edina naloga jim to ni. Naše hranilnice in posojilnice imajo takorekoč dobro dolen namen: omogočiti hočejo tistemu, ki je prišel v nesrečo (pogorela mu je hiša, poginila živina i. t. d.), da dobi posojilo po nizki obrestni meri. Če bi danes po deželi ne bilo hranilnic in posojilnic in bi moral kmet iskati posojila pri ljubljanskih bankah, bi plačeval po kakih 15% in še več obresti.

Sedaj si bo pa tisti, ki ima nekaj tisočev kron v hranilnici, mislil: „Torej so posojilnice meni — škodljive; čim manj bi jih bilo, tem višje bi bile obresti“.

Res je tako, dragi, a ti bi imel od teh višjih obresti več — škode nego dobička. Zapomni si tole: za vse nas male ljudi, ki nimamo stotisočev v hranilnici, je tem bolje, čim manjše so obresti. Kajti čim višje obresti plačuje trgovec od denarja, ki si ga je bil izposodil, tem dražje je blago. In čim višje obresti plačuje država od svojega dolga, tem višji so davki. Čim večji so pa davki, tem dražje je vse. Vse železnice so zgrajene z dolgom. Čim višje obresti plačuje lastnik železnice — država ali zasebna društva — od dolga, tem večje dohodke mora imeti. Vzemimo, da ima trgovec v svoji trgovini vloženo denarja milijon dinarjev. Ta denar bi trgovcu nesel na leto najmanj 50.000 dinarjev obresti, če bi ga vložil v hranilnico. Zato začne računati trgovec svoj zaslužek šele takrat, ko odšteje tisto vsoto, ki bi mu jo denar donasal brez dela. Če pa ima trgovec milijon dinarjev dolga in

plačuje od tega po 15—25%, kakor je danes običajno, mora na leto zaslužiti 150.000 — 250.000 dinarjev samo za obresti. In kdo plača te tisočake? Tisti, ki kupuje blago! To si ti in to sem jaz in to smo vsi, ki kupujemo življenske potrebščine.

Toliko se govori o kapitalizmu! Kaj je kapitalizem? Najjasneje se vidi bistvo kapitalizma pri denarju: denar nosi obresti brez dela. Denar se torej roga besedam: Kdor ne dela, naj tudi ne jé!

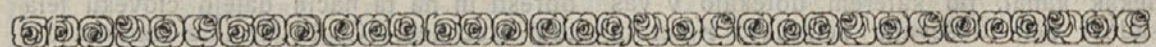
Mi smo pa rekli, da je ena glavnih zahtev socializma, da naj bo delo glavni vir premoženja; denar naj torej brez dela ne donaja nič premoženja ali vsaj kolikor mogoče malo.

Da ne zaidemo predaleč: tisti, ki bi hotel obresti od denarja popolnoma preprečiti, bi dosegel baš nasprotno od tega, kar želi. Če bi ne bilo obresti, bi ljudje ne nosili denarja v hranilnice in tisti, ki bi iskal posojila, bi bil še huje udarjen. Katoliška cerkev je v srednjem veku prepovedala jemanje obresti, a je to prepoved pozneje umaknila, ker se je izkazalo, da to ne vede do cilja. Vendar pa imajo vsi naši denarni zavodi to nalogo, da po svoji moči pripomoreje do tega, da se kapitalizem preveč ne razpase in da se obrestna mera ne poviša preveč. Kajti od visoke obrestne mere ima od 100 ljudi najmanj 99 ljudi več škode nego dobička; tisti eden pa, ki ima od visoke obrestne mere dobiček, bi pa lahko živel, in sicer dobro, tudi če bi mu denar sploh ne donasal obresti.

Iz povedanega je pa tudi jasno, da stori socialno koristno delo vsakdo, ki nese denar, kar ga doma ne rabi, v hranilnico, da ga imajo tisti na razpolago, ki bi ga začasno potrebovali.

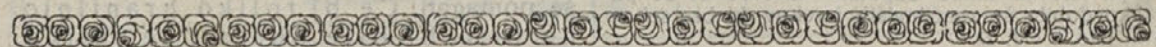
Mislím, da je potrebno, da smo si o bistvu obresti na jasnem vsi, ki želimo, da bi bilo vir premoženja predvsem delo.

Kdor torej s svojim delom kot odbornik posojilnice ali kako drugače pritrone k procvitu našega združništva, ta opravlja zelo potrebno socialno delo.

Človek se spozna tudi po tem, kje išče veselja. Žaba najde zadovoljstvo v mlaki in blatu, škrjanček pa v jutranjem solncu.

Srčika vsega socialnega prenovljenja v moderni dobi je pač prenovljenje družine v krščanskem zmislu.

Mladeniču — Orlu!

Poštenje, čast,
mladenič moj, je tvoja last!

Oko žari:
v višine orel koprni . . .

Močan in blag
in vitez do poslednjih zmag —!

— — — Ohrani cvet,
za Krista in Marijo vnet!

Mladenič moj,
naj sreča blaga bo s teboj!

Slabemu se moreš upirati na dva načina: prvič, da se zla izogiblješ in ga po svojih močeh pobijaš; drugič pa, da delaš dobro, ki je tistemu zlu nasprotno.

Dr. Basaj :

Telovadba in vzgoja volje.

(Nadaljevanje k članku: Kdor je Orel, je telovadec.)

Človek sestoji iz telesa in duše. Telo in duša pa sta v življenju ozko zvezana med seboj. Pogosto pravimo, da je telo posoda duše. S tem hočemo reči, da je razmerje med telesom in dušo, kakor je razmerje med posodo in vsebino. Vi veste, da se tudi dobro vino v slabi posodi skvari. Ravnotako pa lahko trdimo tudi nasprotno, in ponovno v življenju to opazujemo, da skvarjeno vino pokvari dobro posodo. Ta slika nam vsaj približno prikazuje razmerje medsebojne odvisnosti in navezanosti med dušo in telesom. Že Rimljani so to spoznavali in rekli: zdrava duša v zdravem telesu. Sicer pa tudi lahko vsak sam opazuje na sebi to medsebojno razmerje. Kako vpliva telesna bolečina, bolezen, rana, glad na naše dušno razpoloženje. Kako se zopet dušni pojavi: žalost, veselje, potrnost, navdušenje, obup kažejo na našem telesu. Saj je znano, da so bili že ponovni slučajji nenadne smrti vsled prevelike žalosti ali prevelikega veselja. Dočim pa pri teh silnih pojavih vzajemni vpliv duše na telo ali obratno lahko opazimo, nam pri trajnih čeprav manj silnih pojavih ta vpliv ni tako očiten.

Kaj sledi za nas iz tega razmerja odvisnosti med dušo in telesom? Iz tega sledi za nas načelo, da moramo držati dušo zdravo, močno in čisto, ako hočemo ohraniti ravno tako telo.

Veliko preradi pa pozabljamo tudi na-

sprotno smer, ki je za nas ljudi, ki smo slabi in po naravi izkvarjeni, še važnejša. Ta nasprotna smer obstoji namreč v tem, da moremo tudi potom telesa v prav znatni meri vplivati na dušo. To je tisto, kar preradi v življenju pozabljamo, kar pa za življenje ni nič manj važno kakor prvo. To pot lahko hodi vsak običajen človek. Saj hodi k cilju izpopolnjevanja dušnih sil in sposobnosti enostavno s tem, da po gotovem načrtu in z izvestno vztrajnostjo vežba in izpopolnjuje telesne sile in sposobnosti. In ravno radi tega je po mojem za orlovsko organizacijo telovadba tako važna in tako potrebna, ker z njeno pomočjo dosežemo težavnejši in važnejši cilj: vzgojo in izpopolnjevanje duše.

Mislím tukaj posebno eno važno dušno sposobnost, to je vzgojo volje. Ako govorimo pri orlovstvu o dušni vzgoji, potem ne mislimo v prvem redu na izobraževalno delo, temveč na vzgojo volje in oplemenitev srca. Kajti to, česar pri nas najbolj manjka in za kar mora torej mladinska vzgojna organizacija najbolj delovati, je vzgoja značaje. Ni pa si mogoče misliti moža značaja brez krepke volje, kakor si ne moremo misliti telesa brez hrbtenice ali ladje brez krmila.

Orlovski izrek pravi: „Sam sebi silo stori!“ Res je tudi za telovadbo, ako jo vršimo po gotovem načrtu in ako jo vršimo

vztrajno, treba včasih samemu sebi silo storiti. Toda ta vztrajnost se bogato poplača. Ako vztrajno vežbamo, se krepí ne le naše telo, pridobivamo ne le telesnih sposobnosti, rastejo ne le naše telesne odporne sile. Vzporedno s telesnimi močmi, neopaženo, prikrito našemu opazovanju rastejo tudi dušne sile, nastaja v nas tista skrivnostna moč, ki jo imenujemo voljo in ki je značaja to, kar je hrbtnica telesu.

Neopaženo, prikrito našim očem raste naša vztrajnost, ki je ena najodličnejših lastnosti moža značaja. Takih mož nam je treba, ki ono, kar so začeli, nadaljujejo in vodijo do uspešnega konca in se pri tem ne strašijo ne težav, ne zaprek.

Neopaženo, prikrito našemu opazovanju nastaja v nas odločnost, ki je poseben znak moškega značaja, in ki jo v vsem svojem življenju, v svojem dušnem življenju, v svojem gospodarstvu, v svoji družini tako zelo potrebujemo. Človeški družbi je treba odločnih mož, ki trdno drže na tem, za kar so se odločili. Odločnih mož je treba, ki hitro spregledajo položaj in se, ko so ga spregledali, hitro in brez omahovanja odločijo.

Neopaženo, prikrito našemu opazovanju se tvori v nas odlična moška sila, ki jo

imenujemo pogum. Pogumnih mož posebno zahteva današnji čas, katerega značilna črta je, da vse klone pred nekim javnim mnenjem. In žalostno je, da je to javno mnenje versko-mlačno, brezversko, ako ne celo veri sovražno. Zato potrebujemo pogumnih značajev, ki bodo neustrašeno stali za verska načela v vsem javnem življenju, ki bodo priznali, da mora človek biti kristjan ne samo v cerkvi in ne samo na praznik. Taki neustrašeni možje bodo zahtevali „povsod Boga“, povsod krščanstvo: tudi v delavnik, tudi v delavnici, tudi v pisarni, zahtevali bodo, da naj je naše praktično življenje prepojeno s krščanstvom.

Izkušnja je pokazala, da s pravilnim vežbanjem telesa, s športom in s telovadbo vplivamo stalno in po gotovem načrtu na dušno vzgojo in razvijamo v sebi močno voljo in z njo odlične lastnosti značaja: vztrajnost, odločnost in pogum. Zato bo morala orlovska organizacija, ako ji je vzgoja mladine res na srcu, gojiti telovadbo kot odlično sredstvo za dosego glavnega cilja in bo morala skušati pritegniti k rednemu vežbanju vse svoje člane in se kolikor mogoče približati načelu, ki smo ga postavili v eni prejšnjih številk „Mladosti“: Kdor je Orel, je telovadec.

Tudi pri organizacijah velja: Kdor hoče zidati dobro stavbo, mora imeti dobro gradivo.

Jože Strehar:

Divji petelin.

Zjutraj je dospela v gozd novica, da se bliža lovec. Živali so se posvetovale kaj jim je storiti.

„Pobegnem, kolikor me neso noge“, se prestraši zajec in se res takoj spusti v beg.

„Z družino si poiščem mirnejše paše, ta kraj je nevaren“, modruje srnjak.

„V brlogu me ne dobi in če me tudi, štiri izhode imam“, se tolaži lišica.

„Bojazljivci“, reče divji petelin, „jaz pa bom zletel na najvišjo vejo in pel svojo pesem. Saj vsak lovec tudi ni nevaren“.

Lovec pa je bil tisto jutro vesel lepega plena — krasnega petelina.

Še enkrat: drugi natečaj za Čebelico.

Po sklepu Podzveznega predsedstva je bil razpisan v 7. številki „Mladosti“ drugi natečaj za Čebelico. Bratje! Dvanajsta ura se stekal!

Odsek, ki hoče priti v poštev pri zvežbanju za nagrado, mora imeti od 1. januarja 1925. do 30. aprila 1925.

nepretrgoma vloženi v Centralni čebelici vsaj po 100.— Din na vsakega rednega člana in starešino, najmanj pa vsega skupaj vsaj 2000.— Din, ako ima manj kot 20 članov in starešin. Članstvo se šteje po stanju, kakor ga izkazuje februarska statistika za

1. 1924. Torej vam preostaja le še deset dni, da zberete vloge in jih pošljete Centralni čebelici.

Pomen varčevanja.

Zakaj Pódzveza tako priporoča varčevanje? Mnogo se je že pisalo o tem v „Mladosti“; v „Orlovstvu“ imate o tem kar celo poglavje. Zato tu le par besed, več se pomenite na fantovskem večeru.

Le tisti bo dober gospodar, ki se je v mladih letih navadil varčevanja. Dobri gospodarji pa hočete vsi postati, kajne! Zapravljivosti se navadno družijo grde, uma-zane lastnosti: pijančevanje, ponočevanje in slaba družba v gostilnah, nepotrebno lišpanje itd. Vse to škoduje dušnemu in telesnemu zdravju fanta in vse to mu dela nečast. Če nam je kaj za našo fantovsko čast, se moramo tega varovati. Oprimimo se torej varčnosti, da bodo od nas bežale tiste grde napake!

Čebelica — priprava za slovanski orlovski tabor.

Slovanski orlovski tabor bo 1. 1925. Sprevod Orlov bo v toliko veličasten in bo le v toliko vplival, kolikor bomo mogli pokazati krojev. Nastop orlovske telovadne armade na Stadionu zavisi tudi od tega, koliko imamo telovadnih oblek. Za kroje in telovadne obleke pa moramo denar privarčevati.

Nevarnost je, bratje, da bo mnogo naših članov ostalo meseca avgusta 1. 1925 doma, ker ne bodo imeli kroja ali telovadne obleke ali denarja za vožnjo. Zato se pripravljajte za slovanski tabor tudi od te strani. Pripravljajte se sedaj, ko je še čas!

Izgled — na lepo nagrado.

Pri prvem natečaju je bilo izplačanih 800.— Din nagrad petim odsekom. Pri drugem natečaju bo udeležba odsekov gotovo veliko večja, zato bo tudi več in višjih nagrad. Natančno imate to zapisano v letošnji 7. št. „Mladosti“, na str. 100. Če bi izpolnilo stavljenе pogoje nad 100 odsekov, bi se razdelilo devetintrideset nagrad in sicer dve po 1000, ena po 800, 500, 400, tri po 200, deset po 100 in dvajset po 50 Din v skupnem znesku 6500.— Din.

Nimate pa samo upanja na nagrado, ki je pri tako velikem številu nagrad zelo blizu uresničenju, temveč odsek pridobi lahko tudi precej dohodka in obresti. Centralna čebelica plačuje za naložene zneske po 6% obresti. Te pripadajo pa odseku.

Zakaj tako nizke obresti?

Nekateri odseki se pritožujejo, da Centralna čebelica njihove vloge prenizko obrestuje. Ne pomislijo pa, da nizka obrestna mera pride vsem Orlom v prid pri Društveni nabavni zadrugi, ki vse orlovske potrebščine lahko ceneje prodaja, ako ima po ceni kredit. Visoke obresti so oderuške obresti. Te visoke obresti uvaja pri nas kapitalistično bankarstvo in to je ljudstvu v veliko škodo, ker vse naše gospodarstvo trpi vsled visokih obresti (draginja, slabe plače, pomanjkanje stanovanj itd.). Centralna čebelica je razpisala visoke nagrade in jih bo izžrebanim odsekom tudi izplačala.

Če bi ne bilo teh nagrad, bi tudi lahko dajala višje obresti.

Bratje, poprimite se torej! Še je čas do novega leta! Zberite o praznikih po 100 Din na člana, da boste deležni nagrade, ki bo odseku gotovo zelo dobrodošla!

Škender:

Moje pesmi.

Moje pesmi spe še globoko v srcu,
kakor pod zimsko odejo pšenični semeni:
majka-gruda uči jih himno življenja,
ki jo bodo pevali klasi kleni — — —

Moje pesmi spe še globoko v srcu,
spe kakor iskra v trdem kremenu —
Ko jih izkreše pojoče življenje,
švignile bodo v svet v divjem plamenu —
o — in tedaj?!

Tedaj se razžaril bo svet v žarne kresove
kakor na Šentjanževo.

Tedaj bodo klasi zapeli himno življenja,
da bo vriskala zemlja in ukalo nebo!

(Predvsem za naraščajske voditelje.)

5. Kako naj naraščajski voditelj uči pokorščino?

Naraščajski voditelj ima z modrim vodstvom nadaljevati, kar sta že napravili domača hiša in šola. Podati hočem nekaj splošno veljavnih podrobnih navodil.

Predvsem skrbi, da ne boš sam povzročal malim skušnjav za nepokorščino! Ne sitnari neprestano in ne sili vanje z nepotrebnim opominjanjem: zakaj si poskočil, zakaj si zakričal, počasi hodi, kako pačiš obraz, tiho bodi, prijazno glej, spodobno odgovarjaj, ne smeš peti i. t. d.

Če si v takih malih rečeh preveč „siten“, nazadnje otroci ne bodo vedeli, kaj je sploh še dovoljeno. Deci je treba pustiti veliko prostosti, da se naskače in naveseli. Pri tem mora dobro čutiti, kaj je res slabo in greh, kaj pa samo „nerodnost“. Kadar imaš četo v pozoru, boš seveda pazil na red, toda bolj z očmi, z roko in s sigurnim poveljevanjem, kot z neprestanim opominjanjem posameznih razposajencev. Ker od otrok ne smeš zahtevati dolgo ene vaje, sploh ne, da dolgo vztrajajo v enem in istem položaju, zato menjavaj pogosto vaje in igre in sploh vse, s čimer jih misliš zaposliti.

Majhnih prestopkov nikdar ne kaznuj z veliko kaznijo. Razlika med dobrim in slabim mora biti kar moč očita! Zato tudi malenkostnih reči ne ukazuj z vso strogostjo, kot bi šlo pri tem za dušo in zveličanje. Rajši reci otrokom, da imaš tako rad, da boš vesel, če bodo to in to naredili itd.

Tudi ne zahtevaj od njih nikoli preveč naenkrat. Reci jim danes, da morajo točno prihajati, jutri jim polagaj na srce, da naj vsako zamudo lepo opravičijo, pojutrišnjem zopet, naj radi berejo „Orliča“ itd. Ne vsega naenkrat! Sploh naj se tvoji ukazi in nauki ravnajo sproti po potrebah, ki jih prinese vsakdanje življenje.

Kolikor je od tebe samega odvisno, jim vedno pravočasno poskrbi za možnost, da se po tvojih ukazih in željah ravnajo. Kako hočeš, da bodo n. pr. točno prihajali v telovadnico, če jo pa ti nikdar pravočasno ne odpreš?

Preden kaj ukažeš, premisli, če je ukaz pameten. Zelo napačno bo, če se ti bo otrok uprl in boš šele takrat spoznal, da si zahteval pretežke ali neumestne reči.

Zelo važno je tudi tole: Bolj ko otrok dorašča, bolj raste v njem tudi neko lastno prepričanje. Zato hoče tudi vedeti, zakaj se mu to ali ono ukazuje. Prav ima! Sku-

šaj torej ukaze utemeljiti, obrazložiti, zakaj to ali ono ukazuješ. Utemeljevanje bodi kratko, jasno, točno. Če boš ubogljivost izsilil in ti bo otrok sledil proti svojemu „boljšemu“ prepričanju, bosta kmalu oba skupaj doorala — naraščajnik ti bo ušel drugim.

Otrok mora ubogati z veselim srcem. Veselo te bo pa le takrat ubogal, če čuti ali vsaj sluti, da ukazuješ le zato, ker mu hočeš dobro. Saj podzavestno občuti v sebi celo potrebo, da se nasloni na tujo voljo, ki mu hoče dobro. Zato le pokaži večkrat, da imaš svoje male rad, imej med njimi vesel obraz, ne drži se sredi njih kot poznojesenski dan! Tudi na kakšen izreden način jim včasih dokaži, da jih imaš rad! Kako jim s takim ravnanjem olajšaš pokorščino!

6. Kako boš poboljšal nepokorščino?

Prvo je, da otroka pograjaš. Stori to kratko in jedrnat, da spozna svoj pogrešek in — tvojo žalost. Kaj boš rekel, to naj odločuje na eni strani otrokova starost, na drugi strani pa stopnja nepokorščine. Za majhen pogrešek ne prestrogih besed, drugače bo otrok sam prišel na to, da drugače govore tvoje usta kot misli glava.

Ali boš ti res žalosten zavoljo nepokorščine v tvoje varstvo izročene gojenca? Boš žalosten, če si resnično vzgojitelj in ne zgolj policaj. Žalosten boš zato, ker te skrbi otrokova sreča in ker spoznaš, da je nepokorščina sama na sebi nekaj slabega. Nikakor pa ne boš žalosten zato, ker je morda trpel tvoj osebni ugled, ker tvoja beseda ne zaleže. Če bi bil žalosten iz teh razlogov, se bojim, da boš grajal iz maščevalnosti, ne zato, da bi otroka poboljšal.

Graji boš dodal, če je treba, še drugo kazen. Najprej boš otroku odtegnil ta ali oni posebni dokaz tvoje naklonjenosti do njega. Če je otrok res še nepokvarjen, si bo tvoje naklonjenosti želel, in če je ne bo deležen, ga bo ta izguba bolela. Če pa otrok obeta poboljšanje, boš seveda rad odpustil in pozneje, ko se je res poboljšal, ne boš več spominjal na to njegovo krivdo in mu jo ob vsaki priložnosti pomolil pod nos. Preden pa tako krivdo popolnoma odpustiš, je vendar dobro, če prej premisliš: Ali prihaja obetanje poboljšanja res iz srca, ali pa samo iz strahu, da bo izgubil to ali ono zunanjo ugodnost.

Telesna kazen — zaušnice in podobno

— naj bo seveda iz našega vzgojnega stališča v splošnem popolnoma izključena. Če ne moreš naraščajnika na drug način pripraviti do pokorščine, ga rajši izključi iz vrst svojih varovancev. Vendar naj dostavim glede telesne kazni tole:

Če se ti zdi potrebna, kaznuj s popolnim obvladanjem samega sebe in z zavestjo, da drugače ne moreš. Brez tega boš kmalu pozabil, zakaj kaznuješ in koliko moraš kaznovati.

7. Ukazuj v soglasju z drugimi vzgojnimi činitelji!

V prvi vrsti je potrebno soglasje z domom, z naraščajnikovimi starši. Seveda ni vselej popolnoma dosegljivo. Če ti n. pr. deček pove, da ga doma silijo piti opojne pijače, ti se pa na vso moč trudiš, da bi svojim varovancem to pristudil, je že konflikt neizogiben. Ne boš sicer smel odnehati in popustiti pri pouku o alkoholnih pijačah, pa zopet boš moral paziti, da ne jemlješ otrokom iz duše spoštovanja do staršev. Enaka previdnost bo dostikrat tudi v drugih ozirih potrebna. — Odjenjati boš pa moral, če naraščajnik n. pr. opraviči svojo odsotnost od telovadne ure, češ: Doma me niso pustili, ker sem moral malega varovati. V tem primeru ne boš prav nič popraševal, kje je orlovska disciplina. Prednost pred njo ima namreč domača disciplina. Nekaj drugega je pa, če sumiš, da ti fant ni popolnoma po pravici povedal — v tem primeru boš skušal poizvedeti na njegovem domu — ali če se ti zdi, da starši brez vsake potrebe ali celo zgolj iz nemarnosti zadržujejo otroka doma — v tem primeru boš skušal vplivati z lepo besedo naravnost na starše.

Načelo bodi torej: Otroci naj kolikor mogoče malo (bolje nič!) čutijo, da je med voditeljem in med starši doma kaj razlike glede zahtev, ki se stavijo na otroka. Iz tega samo po sebi sledi dvoje: Prvič ne jemlji med naraščaj otrok brez privolitve staršev! Drugič skušaj ohraniti s starši svojih naraščajnikov kolikor mogoče tesen stik!

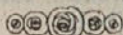
Enako je potrebno soglasje s cerkvijo oziroma s katehetom. O tem sploh ni treba obširneje govoriti. Samo po sebi se razume, da bo vzgojitelj orlovske mladine na vso moč skušal ohraniti na višku pri svoji deci spoštovanje do cerkve in njenih predstavnikov. Avtoriteta cerkve mu bo ne-

dofakljiva in konfliktu se bo kaj lahko izognil, ker se zahteve cerkvene in orlovske organizacije nujno krijejo. Mogoče je pa seveda, da pride do osebnih nasprotstev. Pa tudi take stvari prav nič ne spadajo pred naraščaj. Voditelj naj gleda, da se zadeva poravna drugod, naraščaju ni čisto nič treba zanjo vedeti.

Na tretjem mestu je treba imenovati soglasje s šolo, to je s svetnim učiteljstvom. Potrebno ni nič manj kot prvo in drugo — v kolikor je namreč šola res vzgojni zavod. Žal, da živimo v časih, ko si po prizadevanju nekaterih „šolnikov“ tu pa tam skuša šola postaviti drugačno nalogo in se noče več zavedati, da ni zgolj učilišče, temveč tudi vzgajališče in sicer katoliške mladine (vsaj pri nas). Če ima tvoja orlovska deca učitelja s takimi idejami, se bo težko ogniti vsakemu konfliktu v taki meri, da bi ga tvoji varovanci nič ne zapazili.

Na vsak način se boš konflikta ogibal, dokler boš količkaj mogel. Če ti otroci pripovedujejo o učitelju ali o njegovih besedah reči, ki niso v skladu s krščanskimi vzgojnimi načeli, ne razhudi se nad učiteljem vpričo otrok! Krij njegovo avtoriteto, reci malim, da morda niso prav razumeli ali kaj podobnega. Zraven pa odločno in jasno povej, kaj je prav in kaj ni, v zadevi namreč, za katero ravno gre. — Če se pa zgodi, da se je ta ali oni učitelj očitno eksponiral in je videti, da naravnost hoče imeti konflikt, tedaj je treba tudi pred otroci z vso resnico na dan. Težko ti bo, če boš moral reči: Ta in ta vaš učitelj vas ne uči prav — toda bolje je, da trpi učiteljev ugled, kot da bi trpele nedolžne duše. Sicer pa je orlovskemu vzgojitelju v tem pogledu stališče dokaj olajšano, ker mora tak učitelj istočasno izzvati konflikt tudi z domom (katoliški starši!) in cerkvijo. Zato tudi v tem primeru pride večinoma na to, da naj otrok rajši od drugod izve, kako in kaj je z naukom njegovega učitelja — če se ti pa le zdi potrebno, da tudi ti s svojo besedo zavaruješ duše otrok pred pogubnimi vplivi od strani poklicanih vzgojiteljev, stori to, todo stori z umerjenimi izrazi in in tako, da bo otrok videl in čutil, da delaš to s težkim srcem, ne z neko slastjo, ki obeta učitelju oziroma šoli: Ti bomo že pokazali — — —!

Tako torej vzgajaj orlovski vzgojitelj in naučil boš svojo mladino resnične — življenjske discipline!

Hvaljen
Vsemožni, Vsevladni,
ki Ti je solnce blazina
in zemeljska obla podnožek.

V Tebi spe himne življenja pojoče kali veseljstva,
v Tebe kot kri v srce se stekajo vsemira sokovi,
v Tebi kot zárodek v materinem telesu smo mi.

Hekatombo, hekatomb
žrtvujem Ti, o Veliki:
srce kesanja skrušeno — — —

Očiščeno v prebridki bôli
k Tebi moli:

Naj bom kot lilija v jutranji rosi
Tvoja živa hvalnica! —

Človek v živalski koži.

Naslov je prav privlačen — ali naj vam pódenj napišem roman ali pridigo? Oboje bi se dalo in morda se me kdaj še poloti veselje. Za danes pa ostanimo kar pri preprostem zimskem razmišljanju.

Poglejte človeka, ki v hudem mrazu stopa po sneženi cesti in videli boste, da je pred vami tisti, ki mu velja naslov pričujočega spisa. Ali ni skoraj vse, kar ima na sebi, živalim ukradeno?

Človek je že od nekdanj živali rad imel. Adam sam jim je dal imena in sicer taka, kakršna so bila za vsako poedino žival primerna. Ali pa prastara pripovedka o lisici zvitorepki, ali ne priča, s kakšnim razumevanjem je že v najstarejših časih človek opazoval dejanje in nehanje živali? Bolj in bolj je pa spoznaval tudi to, da si živali — žive in mrtve — prav lahko obrne v svoj osebni prid.

Tako je prišla tudi živalska koža do velikih časti. Prvotno se najbrž nihče ni zmenil zanjo in je bila dobra samo za zavrženo šaro. Kaj pa danes? Ne vem, katero žival bi imenoval, da bi mogel reči o njej: tale pa varno čepi v svoji koži! Nobena ni varna in navadno prav zato ne, ker je njena koža dragocena — človeku!

Že sama dlaka raz živalske kože pride na sto načinov do veljave in uporabe. Mislite le na tople žimnice, na ščetinaste krtače, na sita iz konjskih repov, na vijolinske loke iz enakega materijala, na slikarske čopiče iz fine vidrine dlake i. t. d. Najbolj

pa poznamo vsi mehko volno, s katero „nedolžna“ jagnjeta in „grešni“ koštruni oblačijo neizmerno veliko — človeške kože.

Ali pa mehki kožuh, ki si ga ukradel katerikoli živali, kako prijetno te greje „o svetem Pav“, ko vsaka b — — — od mraza prav“, in kako domačega se čutiš v njem! Kdo ve, če ti ni bolje, kot je bilo onemu, ki je pred teboj čepel notri, naj je že bil medved ali kuna ali kaka druga žival. Za izdelovanje takih kožuhov so zlasti Nemci prav imenitni mojstri. Okoli 50 živalskih vrst odirajo ter oblačijo z njihovo kožuvinno dvonožce doma in daleč po tujem svetu. Iz Sibirije, iz dežela ob Severnem morju, iz Alaske in od drugod dobivajo surovine in na vse štiri vetrove se zopet razkropi lepo gosposko blago, ki je iz teh surovin nastalo. Morda pri tem ti dobri Nemci tudi kakega dvonožca kje malo „oderejo“ — toda če hočeš biti na toplem — plačaj!

Če prideš takole v pozni jeseni v Ljubljano in se spomniš na pričujoči spis, vrzi radovedne oči v modne izložbe, vrzi jih morda tudi na kako ljubljansko damo z mrzlo krvjo, ki se širokokošato kreta po ulici! Opazil boš, da mrzlo „sezono“, ki prihaja v deželo, napoveduje cela „menežarija“ živali brez mesa in kosti. Boe, ovratniki, pelerine, mufi, bareti, čepice, nogavice, odeje, kožuhi — vse te in take reči bodo pripomogle, da bo človek lažje dolgo zimo preтолkel — v živalski koži.

Med sesavci jih je cela vrsta, ki nji-

hova koža človeku diši: medved, jazbec, lisica, kuna, hermelin, podlasica, dehor, vidra, mačka, puma, jagvar, lev, ris, leopard, pes, volk . . . Med glodavci posebej: bober, veverica, podgana, pižmarica, hrček, domači in divji zajec . . .

Tudi krt je znan kožuhar. Seveda je še dolga vrsta takih dobrotnic, toda njihova imena se našim ušesom tuje glase. Celo nekatere opice posojajo kožo človeku — pa se ne bo dalo dokazati, da delajo to iz ljubezni do — „davnega sorodnika“.

Seveda ne smemo pri tem pregledovanju pozabiti ptičev. Kako bi neki tisti ljudje, ki spadajo v rod mehkužcev, v mrzlih in dolgih zimskih nočeh mogli sladko spati, če bi ne imeli pod seboj in nad seboj mehkih pernic? Vsaj polovico bi jih gotovo zmrznilo — — —

Toda pri vsem obširnem govorjenju pravzaprav še nisem prišel stvari do dna. Če hočemo namreč priti živalski koži do dna, moramo prej dlako — ali kar že ima — odstraniti. Razume se, da človek zna tudi tako obeljeno kožo obrniti v svoj prid. Ali naj šele razlagam, kako mnogovrstna je uporaba usnja? Čemu? Samo to naj omenim, da je trpežnost in sploh vrednost odvisna od mnogih činiteljev: vrsta živali, barva kože oziroma dlake, prehrana, podnebje, spol, starost, zdravje, dobra ali slaba ohranjenost živali — vse te okolnosti vplivajo na vrednost usnja. Razume se, da je

tudi to treba upoštevati, kje in kako se je odrta koža hranila, kako se je strojila i. t. d.

Najstarejše usnje ni bilo nič drugega, kot posušena koža. Vse nekaj drugega pa je, če se ustroji. Za strojenje se uporablja živalska mast in razne mineralne tvarine: galun i. t. d. Najvažnejša snov je pa čreslo, t. j. hrastova skorja.

Tudi usnja izdelava Nemčija ogromne množine. Iz vsega sveta uvažajo Nemci surove kože. Največ jih dobivajo iz Amerike, ali so jih vsaj pred vojsko dobivali. Na prostrane stepe južne Amerike so leta 1527. Španci privedli prvega konja. Sedaj jih je ondi — seveda podivjanih — več milijonov. In leta 1553. so prišla tja prva goveda. Danes se jih tam svobodno pase okoli 25 milijonov. Toda te iz tujega sveta uvažane kože spadajo med slabši material. Za usnje, iz katerega se napravljajo razni jermeni, posebno za stroje, se večinoma uporabljajo kože doma izrejene živine. Saj je za take namene komaj najboljše blago dosti dobro.

Kdor se hoče bolj natanko poučiti o tem, kako nastane iz kože usnje, ima seveda tudi v naši domovini prilike dovolj. Saj imamo precej strojaren, deloma v obliki velikih tovarniških podjetij. Treba si je n. pr. samo ogledati znano Polakovo tovarno v Ljubljani. Tu vidimo, da tudi naši ljudje marsikaj pripomorejo k temu, da hodi po zemlji mnogo ljudi — v živalskih kožah.

Jože Strehar:

Makova zrnca.

Kdor reče v idealnih ciljih: „Ne vem, če bo to mogoče“, tisti je že izdajalec nad ideali.

* * *

Domovina nam mora biti mati, in ne malik.

* * *

Kakor človek napravi knjige, podobno napravijo knjige človeka; dobre dobrega, slabe slabega.

* * *

Čebele iščejo cvetja, hrošči-govnjači pa mrhovine.

* * *

Dober prijatelj in dober list nista nikoli dosti plačana.

* * *

Pisatelji slabih knjig včasih spominjajo na petelina: kadar se hoče posebno postaviti, skoči na kup gnoja.

* * *

Vsepovsod rekordi: v turistik, v telovadbi, v plesu. Največji rekord pa je: rekord srčne plemenitosti ter ljubezni do Boga in ljudi.

* * *

Misijoni so vrt, ki ga sveta Cerkev na novo obdeluje. Tak vrt rodi navadno najlepše cvetje. Ali hočeš tudi ti nekoliko sodelovati pri obdelovanju tega vrta —?

Smrtnonevarne postanejo ne le rane, ki izgube preveč krvi, ampak zlasti, če se onesnažijo. Vsaka rana je luknja v koži, in propušča v telo snovi, ki zastrupljajo. Taki strupi so predvsem glivice ali bakterije, in jih je vse polno v zraku in vseh drugih predmetih, ki lepijo na rokah, obleki, sploh povsod. Če taka telesa pridejo v rano, se sila hitro razmnože in tako povzročijo vnetje, gnojenje in celo smrtnonevarno zastrupljenje krvi. Zato moramo z rano predvsem tako ravnati, da se zastrupljenje prepreči.

Pogoste male rane, ki jih dobimo, kadar se vrežemo ali udarimo, se večinoma same izčistijo z zadostnim odtokom krvi. Potem zadostuje, da jih pokrijemo z lepljivim obližem; rana se potem hitro zaceli in zapusti le lahen obronek. Nekoliko večje rane izpiramo v 1—2% karbolni vodi ali s curkom čiste vode. Potem stisnemo rano skupaj in jo istotako zalepimo z obližem ali pa, kar je pri večji rani še boljše, obvežemo z obvezno bato, nasičeno z jodoformom.

Pri večjih ranah izumivamo najprej umazanijo. Kar pa lepí na rani vsled iztekle krvi, pustimo, kajti s krvno skorjo bi odvzeli telesu zdravilno obrambo. Le madeže od zemlje, cestnega blata in podobnih stvari

izperi in odstrani tudi v obližju rane. Za potovanje vedi: studenci so večinoma prosti bakterij, torej jih lahko rabimo; stoječa voda po kotanjah je strup. Raba navadne vode ali univalne cunje je pri čiščenju prepovedana. Vzdržati se je treba nadalje vsakega raziskovanja in motenja rane. To je zdravnika stvar. Da rane pokrijemo, smemo rabiti le mehke vpojlive snovi, ki so čiste in neokužene. Te pritrdimo na rano z obližem ali z obvezo. Če ni pri roki prikladne stvari za obvezo, raje pusti rano neobvezano in nedotaknjeno. Seveda je najbolje, da nosi vsak s sabo vsaj obliž in spajčen žepni robec.

Če so v rano prišli koščki stekla ali obleke in podobno, pusti jih, če pri izpiranju niso same šli ven, pri miru, da jih odstrani zdravnik. Vrte lesene trščice si potegni sam čimprej z malimi ostrimi kleščicami ven, potem ko si, če je bilo treba, zrahljal s prekuhano iglo, izperi potem rano, iztisni kri in pritisni na rano obliž. — Malih ran ne zanemarjaj. Iz malenkostne rane, ki bi jo hitro in brez bolečin ter stroškov takoj zacelil, nastane lahko nevarno zastupljenje ali pa vsaj kako gnojenje, ki je združeno z dolgotrajnimi bolečinami.

Podzvezine (zemske) tekme čeških Orlov 1. 1924. Češki Orli so imeli v letošnjem letu podzvezine tekme v Olomucu za Moravo, v Pragi za Češko, na Dunaju pa za avstrijsko orlovstvo. Tekme za slovaško podzvezo se vrše prihodnje leto. Tekem se je udeležilo 154 bratov iz Moravske, 52 iz Češke in 50 iz Avstrije. Tekmovali so v nižjem in višjem oddelku ter v lahki atletiki. V nižjem oddelku je dosegla prvo mesto vrsta jednote Albrehtičkove, ki je dobila od 960 dosegljivih 851:50 točk

to je 88:69%. V višjem oddelku pa je zmagalo društvo iz Vyškova, ki je doseglo od 1320 možnih, 1006 točk, to je 76:21%. Med posamezniki je dosegel prvo mesto v nižjem oddelku br. Fryč Ferd. iz Vyškova, ki je dobil od 160 dosegljivih, 155 točk, to je 96:87%, v višjem pa br. Vrla Bohumir iz Vsetima, ki je dobil od 220 dosegljivih, 190:50 točk to je 86:59%. V lahki atletiki je zmagal br. Alojzij Huf iz Olomuca. V nižjem oddelku je doseglo 50 tekmovalcev, v višjem pa 7 nad 80% dosegljivih točk,

Dr. Iv. Pregelj:

Slovenska legenda.

Povest.

12. Svetci se snidejo in vrnejo domov.

Baš na dan pred vsemi Svetimi je bilo in prav tako čudovito lep dan je bil, kakor tedaj ko so bili štirje nebeščani z Gospodom vstali na pot po naši zemlji. Niti najstarejši ljudje niso pomnili takega vremena in toliko cvetja na grobeh. Tisto uro sta spešila z rešilno besedo iz ječe oteta Gospod in apostol Peter. In Peter je bil kar najboljše volje in je tiho godel predse.

„Kaj momljaš?“ je vprašal Gospod.

„Saj pojem“, je odvrnil apostol, „lej, kar samó

Prihodnje olimpijske igre se bodo vršile: 1. 1928 v Amsterdamu (na stadionu, kjer se je vršil letos 27. mednarodni evharistični kongres), 1. 1932 v Los Angeles. Za olimpijado, ki se ima vršiti 1. 1936 se zelo zanimajo Italijani in Švicarji, ker bi oboji radi videli, da se vrši na njihovem ozemlju. Kje se bo pravzaprav vršila, bo odločil olimpijski kongres, ki bo 1. 1925 v Pragi. Švicarji so izdelali že celo načrt olimpijade, ki naj bi se vršila na raznih krajih države in sicer: atletika v Lausani, boks v Ženevi, veslanje v Curihu itd.

Katoliška telovadna organizacija (Deutsche Jugendkraft) v Nemčiji je imela letos svoj drugi zlet od 22. do 25. avgusta v Frankfurtu n. M. Udeležba je bila velika, vendar telovadci niso pokazali tega, kar bi kot člani

telovadne organizacije morali. Najlepša točka na takih zletih je brez dvoma rajalni pohod in proste vaje več tisoč članov. In ravno tega tu ni bilo. Pa je tudi umljivo, ker gojijo nemški katol. telovadci ponajveč šport in lahko atletiko. Ob priliki zleta so se vršile tudi tekme v telovadbi, športu in lahki atletiki.

Delo tehničnega odbora češke orlovske zveze. Osrednji tehnični odbor čeških Orlov je sklenil pri svoji zadnji seji več raznih zadev, katere hočemo vsled zanimivosti na kratko navesti. Mejo naraščaja so pomaknili na 18. leto, mladenk pa na 17. leto. Kdor je torej izpolnil 18 let, more stopiti v članske vrste, članice postanejo mladenke, ki so izpolnile 17. leto. — Vaditeljska šola za avstrijsko orlovstvo se vrši letošnje zimo na Dunaju. — Na III. slovanskem orlovskem taboru v Ljubljani nastopijo češki Orli in Orlice skupaj z eno posebno točko. Natečaj za te vaje je že razpisan ter se ga morejo udeležiti samo člani. — S 1. januarjem 1. 1925. začno izdajati samostojen tehničen list. Dosedaj so izdajali mesečno „Telesno vychovo“, ki je pa izhajala le kot priloga „Orla“. Za urednika novega tehničnega lista so določili br. Skoumal-a iz Prage. — Za 1. 1925. so obvezne za celo češko orlovsko zvezo vaje jugoslovanskih Orlov, tako za člane in članice, kakor za moški in ženski naraščaj.

Švicarski telovadci (liberalni) prirede v 1. 1925. 58. zvezin zlet v Genfu. Telovadišče so že izbrali, imelo bo za 14.000 telovadcev prostora. Da bi bila propaganda za zlet čim večja, so začeli izdajati poseben zletni vestnik. Prva številka tega propagandnega vestnika je izšla 15. oktobra t. l.

Zmagovalec postati ni posebno težko, a zmagovalec ostati je težje. Nemško nogometno moštvo „Katernberg“ je že štiri leta zmagovalec Nemčije v nogometu. Ko se je pred nedavnim vrnilo po svoji četrti zmagi zmagovalno domov, ga je na kolodvoru pričakovala velika množica ljudi. Kakor običajno, so se tudi tu vršili razni pozdravni govori na čast zmagovalcem. Vodja moštva je odgovoril na vse pozdrave kratko a jedrnato: „Zmagovalec postati ni posebno težko, a zmagovalec ostati je težje“.

Telovadba in šport v Avstriji. V Avstriji se telovadba precej lepo razvija. Vsega telovadečega članstva pri raznih telovadnih društvih je preko 65.000. Katoliških telovadcev je 15.000. Poleg telovadbe goje posebno šport, predvsem pa lahko atletiko, nogomet in plavanje. Športnikov je preko 150.000.

Starost telovadcev, ki so tekmovali na letošnji olimpijadi v Parizu. Najstarejši telovadec je bil neki Italijan (37 let), najmlajši pa neki Anglež (19 let). Povprečna starost vseh telovadcev je bila 28 let. Povprečna starost posameznih ngradov je bila sledeča: Čehoslovaki, Švicarji in Francozi 30

se mi jemlje na ustnice“. In določneje je intoniral pesem, ki se je naučil na dolenski svatbi:

„En staárček je ži-ivel
tam v vinskiih gorah . . .“

Ko je dopel, je pogledal po Gospodu. Temu pa je bilo lice mračno.

„Bog pomagaj“, se je ustrašil Peter, „reci no, Gospod, ali ti pesem ni všeč? Ali je pohujšljiva? Reci no, da bom vedel“.

„Pesem je pesem“, je dejal Gospod, „srce gledam, ki jo poje. V tvojih ustih mi je všeč, v drugih mi je stud“.

„Ljubi Gospod“, se je tedaj ustrašil znova apostol. „Ti veš in jaz vem, da pa prav to pesem prepeva pa prav rad in pogosto tisti Mostarski Janez, ki bo to najino popotovanje popisal Orlom.“ Reci no, ali Ti je tudi v njegovih ustih studna?“

„Gabi se mi!“ je dejal določno Gospod. „Preveč jo poje“.

Tedaj je prosil apostol:

„Daj, skazi mu usmiljenje. Ne pogubi ga zato!“

Gospod pa je dejal:

„Pazi naj se sam! Ali sem za pogubljenje trpel?“

Apostol je spoštljivo utihnil. Gospod pa je dejal in vprašal:

„Ali še veš, kako nama je sodil kranjski sodnik? Povej no, Peter“.

„Bom pa, če si pozabil“, je dejal Peter, vesel, da sme govoriti.

„Prav povšeč mi je dedec“, je pripovedoval. „Takole je rekel: „No, misijonarja: Kako pa? Iz pekla vaju tožijo, pa strašno kazen predlagajo, naj mlajšega križam in starejšega tudi. Zdaj vesta, kaj bi bila moja stanovska dolžnost. Tebe, ki si mlajši bi moral razpeti kakor Kristus, tebe, ki si starejši, pa kakor svetega Petra, če se še prav spominjam iz ljudskošolskih zgodob. No, pa tako prekleto judovski in rimski na Kranjskem nismo. Ampak soditi le moram, ut etwas fecisse videatur, kakor smo se nekoč učili. Čujta torej in se poboljšajta. Ti mlajši, ki so ti Kristusovo muko namenili, lej; vse križe naše Kranjske mi boš registriral. Ti starejši pa, ki si po vedenju videti ribič, boš lovil. Lovil boš vse tiste upe, ki so nam Slovencem šli po vodi, kakor poje Prešeren“.

Apostol je dogovoril utrujeno, nato je vprašal:

„Ali je bilo takisto?“

„Bilo“, je dejal Gospod trpko in dodal: „Glej, sodil je vendarle, dasi ni križal“.

„Gospod, res si moder“, je menil Peter. „Jaz pa sem mislil, da nama je dedec naklonjen“.

„Je“, je odvrnil Gospod, „a mahedrav. Pa veš zakaj? Ker tu di preveč poje tvojo pesem o starčku“.

„Tega nisem vedel“, je prikimal Peter, „a da ga rad pije, bi bil uganil po njegovem nosu“.

Dobri apostol je znova prosil, naj Gospod kranjskega sodnika ne zavrže . . .

Večer se je delal, ko sta dohodila Gospod in Peter do tja, kjer so se imeli nebeščani zopet sniti.

Že iz dalje sta videla dvoje ljudi ob znamenju čakati. „Solunčana sta“, je vzkliknil Peter. „Kako sta neki hitela s Turškega, da sta pred nama prišla“.

„Hodila sta in — molčala“, je dejal hudomušno Gospod.

„No, vsaj Pavla sva prehitela“, je menil poparjeno Peter in gledal v zarjo. In tisti trenotek je rastle iz krvavega večernega ognja veliki Popotni . . .

Stali so ob znamenju in se rokovali. Pa je Peter ves zadivljen prijel Gospoda za rokav in pokazal v znamenje. Svetci — ljubljenci slovenski so bili narisani v znamenju: sveti Rok, sveti Jakob, sveta Ana, sveta Marjeta, sveti Valentin . . . To trenotje so kakor živeli in kakor živi častili Velike pred znamenjem. In še psiček svetega Roka je prijazno migal z repom . . .

Tedaj je zarja ugasnila. Na temnem nebu se je spletel iz zvezd svetel križ.

„Za znamenje življenja“, je pokazal nanj Izveličar, „za tolažbo in opomin in bridkosti in pokorah, ki jih še ne bo konec . . .“

Tako je tudi bilo. Za pokoro iz greha, iz norške šale vinskega sodnika . . . Toda — Slovenija je oživela znova. Novi Janez Evangelist je rastle. In to je bila blagovest nebes vsem Slovincem in vsi svetci božji so rekli: „Amen!“

* * *

Stari duhovnik se je zbudil kakor iz sanj. Še vedno je ležal pred oltarjem v svoji hiši. Odprl je oči. In glej, videl je. Bilo je jutro vseh Svetih. Stari duhovnik je stopil s tresočo se nogo pred žrtvenik in molil. Kakor živi so gledali nanj liki na oltarju: Izveličar v sredi, sveta Pavel in Peter ob strani in prav ob kraju sveta Ciril in Metod.

„Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto“, je domolil sivolasi in trpel, da ga ni, ki bi domolil. A zdajci je videl: apostoli so odprli usta in odgovorili:

„Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum . . .“

„Amen!“ je tedaj zapelo iz srede. Izveličar sam je potrdil molitev.

„Gospod!“ je zatrepetal v strašni sreči stari duhovnik in razširil roke k svojemu Najvišjemu . . .

Pol ure pozneje so ga našli sloneti na oltarski mizici z obrazom nad svetinjami. Dvignili so mu glavo. Bil je mrtev . . .

KONEC.

Iz pisma westfalskih Slovencev.

Tu smo vpeljali nekaj, česar doslej še nismo poznali, namreč Orle in Orlice. Sedež te organizacije je Gerthe. Načelnik Orlov je Ludovik Vehovar, sin predsednika tamošnjega društva sv. Barbare. Pred kratkim so se zbrali Orli in Orlice prvič na

večjem sestanku v Gerthah, kjer so nastopili na odru fantje in dekleta, oblečeni v belo in modro obleko, in prepevali orlo sko himno. Kdo bi pričakoval kaj takega tukaj na nemški zemlji! Ti fantje in dekleta pošiljajo zdaj od tukaj pozdrave svojim bratom in sestram v domovini! Bog živi!

let, Italijani ter Amerikanci 29 let, Finci 28 let, Jugoslovani in Luksemberžani 26 let, Angleži pa 23 let.

Število skavtov v Evropi. Danes imajo že vse evropske države skavte. Po številu članstva je na prvem mestu Anglija. Tu je namreč 383.317 skavtov. Na drugem mestu je Poljska z 51.615 člani, na tretjem Čehoslovaška, ki ima 30.000 članov. Nato pride Španija z 22.069 skavti, Madžarska s 15.766 itd. Naša država ima 3428 članov, Bolgarija pa 200.

Sestanek čeških in jugoslovanskih Orlov radi III. slovanskega orlovskega tabora, ki se vrši 1. 1925. v Ljubljani. Dne 16. oktobra t. l. se je vršil sestanek zastopnikov Čehoslovaške in Jugoslovanske orlovske zveze na Dunaju. Na tem sestanku so se praktično predelale vse vaje in tekmovalni red za tekme. Tekme so razdeljene v tekme vrst v nižjem, srednjem ter višjem oddelku ter tekme posameznikov za prvenstvo ter v lahki atletiki. Članice tekmujejo samo v vrstah. K tekmam bodo pripuščeni samo slovanski katoliški telovadci in telovadkinje. — Dalje se je predelal ves program za vse zletne dni. Tabor se vrši v dneh od 14. do 16. avgusta 1. 1925.

Kolesarske in motociklistične dirke so se vršile v Zagrebu letos o binkoštnih praznikih. Teh dirk se je udeležilo več športnikov iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije. Slovenci so si priborili prehodni pokal in več drugih daril.

Star telovadec. V okraju Pirna v Nemčiji je umrl mož-telovadec, star 81 let. Bil je 60 let član telovadnega društva, telovadil je pa vsega skupaj 54 let.

Štafetni dan švicarskih katol. telovadcev 1. 1924. Švicarski katol. telovadci so priredili letošnji štafetni dan 17. avgusta v Gossau. Štafete (4x100 m) se je udeležilo 11 društev. Zmagalo je društvo Sv. Peter in Pavel iz Curiha ter si že drugič priborilo prehodno darilo.

Zlet francoske katoliške telovadne zveze. Dne 19. in 20. julija t. l. se je vršil zlet francoske katol. tel. zveze v mestu Nancy, pri katerem je nastopilo 10.000 telovadcev in 3.000 naraščajnikov. Zleta so se udeležila tudi nekatera švicarska katol. telov. društva.

Vojaško pismo iz Mostara.

Mostar, glavno mesto Hercegovine, ni bogve kako veliko mesto. Krasijo ga noveše, visoke, večnoma državne stavbe, dočim so vse ostale stavbe male turške hišice, ki se posebno dobro poznajo po tem, da imajo na vseh oknih lesene mreže. Posebnih zanimivosti Mostar nima. razen starega, čez reko Neretvo visoko napetega mostu, o katerem trdijo, da je še iz rimskih časov in po katerem je meso baje dobilo ime. Ako omenim še to, da je v mestu mala, a zelo lepa katoliška cerkev in poleg nje lep samostan oo. frančiškanov, velika pravoslavna cerkev ter 34 turških mošej samo v mestu, je s tem o mestu vse povedano. Okrog in okrog pa ga obdajajo visoki, goli kameniti hribi, na katerih se dvigajo mogočne trdnjave, zgrajene od bivše Avstrije.

Naš oddelek „Vazduhoplovstvo“ se nahaja 5 km proč od mesta, na veliki ravnini, ki je potrebna, da se morejo avijani dvigati in zopet na zemljo spuščati. Slovencev nas je tu preko 30, a nas Orlov 12, ki pa smo se šele pred nekaj meseci spoznali, zakaj tu je človeka težko spoznati. Tu pri vojakih človek šele uvidi, kako potrebna je telovadba, zato priporočam bratom, kateri bodo odinili v februarju, da v teh dveh mesecih vežbajo vsaj redovne vaje, ker tu jim bodo zelo prav prišle.

Mi imamo tu samo drog, na katerem smo preie prav pridno telovadili. Sedaj je pa pričelo deževati in ker drog stoji na prostem, nam je s tem odvzeto še to. Kratkocasimo se navadno s tem, da drug drugemu pripovedujemo, kako je bilo doma, kake igre smo igrali, kje smo bili na izletih, kake akademije, javne telovadbe smo prirejali itd. H koncu naj omenim še to, da smo pred dobrim mesecem napravili izlet v Čapljino (malo mestece ob progi Mostar-Metković) in tam na naše veliko presenečenje dobili odsek „Hrvatskega Orla“. Imeli smo priliko govoriti s predsednikom in drugimi brati, ki so nam pripovedovali, kako da je prebivalstvo navdušeno zanje. Od orodja imajo samo drog, dvorane pa nimajo. Imajo majhno sobo, kjer imajo vse prostore in tudi prav lepo urejeno knjižnico.

Veseli, da je naša misel prodrla že tudi tu-sem v kršno Hercegovino, smo bodrili drug drugega za orlovske ideale ter se bratsko razšli, kakor se razidejo le bratje ene misli.

H koncu pisma želimo vsem bratom Orlom in sestram Orlicam vesele božične praznike ter milostipolno novo leto, da bi nam prineslo mnogo napredka in mnogo zmag v borbi za naše večno-lepe ideje! Bog živi! Avijatičari-Orli!

Alojz Jan, Sv. Jurij ob Taboru; Franc Janežič, Mengeš; Karel Kepa, Litija; Franc Gošte, Matko Rajšek, Trbovlje; Andrej Korber, Polzela i. dr.

Murska Sobota.

V Murski Soboti imamo dijaki svojega „Orla“! Pogrešali smo ga dolgo, zato bomo sedaj, ko ga imamo, tembolj delovali za njegov prospeh. Saj je „Orle“ najpripravnejša dijaška organizacija in najboljša visoka šola praktičnega katoličanstva, ki ga tako zelo potrebujemo v naših časih!

Naš „Orle“ naj da prekmurski mladini organizatorjev, voditeljev viteških čet, ki se bodo liki makovi cvetovi razcveteli po vsej naši krajini in prekvasilili naš rod, vzbudili ga k novemu, pravemu življenju. (Navdušeni ste! Bog živi! Ured.)

Orlov Mahničevih in Krekoviham mora vzgojiti naš odsek, dobrih Orlov, ki nas bodo učili krščanske ljubezni, ljubezni do Stvarnika in ljudstva, kot so to začeli naši domači voditelji! Ko bomo vsi postali pravi Orli, ko nas bo orlovstvo prerodilo, bomo kakor ena družina. V. Novak.

Voščilo vojakov iz Tivata.

Spominjajoč se lepil časov, ki smo jih preživeli med Vami, Vam pošiljamo iskrene bratske pozdrave ter Vam želimo vesele božične praznike in srečno novo leto: Bog živi! — Slovenski fantje Orli — mornarji, Tivat, Boka-Kotorska, Dalmacija: Franc Jeromen, Ježica; Leopold Erjavec, Črnuče; Franc Hafner, Št. Vid nad Ljubljano; Ivan Zakrajšek, Vel. Lašče; A. o. z. Baj, Gorice.

Voščilo vojakov in Belgrada.

Dragi bratje Orli, sprejmite pozdrave in voščila za vesele božične praznike in srečno novo leto: Bog živi! — Orli — pešci kraljeve garde: Franc Troha, Janez Košir, Avguštin Slabe, Franc Menart, Franc Hren, Ivan Zmuc, Jožef Juvančič, Ivan Košir, Franc Prelesnik, Jožef Gospodarič, Jožef Tomažič.

Jesenice.

Orli na Jesenicah so priredili dne 7. dec. svojo člansko zimsko telovadno akademijo. Ogledali smo si jo ter videli marsikaj lepega, pa tudi marsikaj napak, na katere hočemo tu telovadce opozoriti.

1. Redovne vaje, ki so bile sestavljene v stilu rajalnega pohoda, so zelo ugajale in le želeli je, da pridejo večkrat v program, ljudje te premikajoče ravne vrste radi gledajo. Seveda morajo biti res nekaj popolnega, za redovne vaje naj se telovadci vežbajo, ne uče šele zadnje dni; za ravne vrste, gotovost telovadcev pri preokretu čete, strumnost v koraku, je treba dolgotrajnega vežbanja, če ne nekateri skvarijo popolnost v celoti.

2. Pri vajah na krogih smo videli, da tu telovadci stalno napredujejo, posebno nekaj vaj je bilo krasno izvedenih.

3. Proste vaje so bile bolj srednje dobro izvedene. Pri prostih vajah se vedno opaža, da nekateri gladko zmagajo vse gibe, drugim pa se ustavlja, pri tem pa trpi celota, zato ni nikdar dovolj povdarjati: le sigurno izvežbane k prostim vajam, bolje malo manj pa tiste dobre.

4. Bradlja, 5. Konj, 7. Drog. — Na teh orodjih smo opazili precej težkih, elegantno izvedenih vaj; opozoriti pa bi bilo na dvoje; da telovadci vajo premalo naštudirajo ali da si zamislijo predolgo vajo, ki presega njihove moči, ni dobro; boljša in bolj aklamirana je kratka, a gladko izvedena vaja, kot pa dolga skupina. Drugič smo opazili, da so na vseh orodjih, razven par sprememb, nastopili eni in isti telovadci. Ne vemo, ali se mlajših članov ne pusti na orodju nastopiti, ali res niso za rabo. Vedeti je treba, da mala lahka vaja, dobro izvedena od novincev, ravno tako zanima gledalca, kakor težka vaja znanega starega telovadca. Lahka vaja nagne one, ki bi morda na telov. akademiji dobili veselje do telovadbe, da pristopijo kot člani k Orlu. Važno je torej pokazati, kako se prične vadba na orodju v začetku, da ni upravičenega strahu, ki ga dobi marsikdo pri pri teh vratolomnih skokih, kot smo jih videli pri vajah na drogu.

6. točka; rajanje z zastavicami v narodnih barvah je bilo precej ljubko, bilo bi bolj primerno za Orlice. Bila je posebnost in gledali smo je z dopadenjem.

8. Skupinske vaje, pri katerih se je pokazala moč telovadcev so bile skoraj pretežke, pa zmagali so vse vaje brezhibno ter uvrstili to točko med najlepšo te akademije.

V splošnem se mora reči, da je med jeseniškimi Orli mnogo agilnih članov, ki posvečajo Orlu vse moči, da ga tehnično izpopolnijo, kar ravno kaže ta tako lepo uspela akademija.

Sv. Križ na Murškem polju.

Slovesno smo proslavili 5 letnico našega Orla z blagoslovitvijo prapora dne 8. sept. 1924 v krogu orl. družine ljutomerskega okrožja. Predpoldne se je vršila cerkvena slovesnost, sv. maša, cerkven govor o lastnosti prapora, nato blagoslovitev, kar je izvršil g. vseuč. prof. dr. M. Slavič; zabijanje žebeljev, katerih je 179. Ganljiv je bil prizor, ko se je prapor dvignil in pošvilil z ljutomerskim praporom. V navdušenih besedah sta orisala pomen zastave v četi Orlov br. Lojze Campa in kumica Micka Ribičeva. Tisočglava množica ljudi je pri tej slovesnosti obkrožala orlovsko četo.

Načrt za prapor je izdelala g. Vurnikova v Ljubljani, uvezle so ga pa č. šolske sestre v Mariboru. Prapor nosi sliko sv. Janeza v krasnih harmoničnih barvah, dočim je druga stran rdeče-belo-modra. V to trobojno polje je uvezeno staro slovensko drevo lipa, nad njo pa kraljuje mogočen orel v narodnih motivih. Kumica je pripela lep trak, ki nosi geslo zastave: „Služi Bogu v čast, narodu v korist“.

Po litanijah se je točno ob 3. uri pričela javna telovadba, katero je otvorila godba s sviranjem Orlovske himne. Pester je bil spored članov, članic in naraščaja v prostih, orodnih in skupinskih vajah ter lahki atletiki. Častnemu članu č. g. Francu Ostržu je bila ob nastopu vsega orlovstva izročena prekrasna častna diploma. Na navzoče občinstvo je naredil celoten nastop orlovstva globok vtis. Križevski Orel pa naj koraka pod novim praporom za orlovskimi vzori k novim uspehom! — Bog živi! Anton Brumen, t. č. tajnik.

Št. Vid nad Ljubljano.

Orlovski odsek Št. Vid II. obstoja šele eno leto. Prejšnji odsek Št. Vid se je na lanskem obč. zboru razdelil v dva odseka. Radi prevelikega števila članov odsek ni mogel plodonosno delovati, odbor pa ni mogel obdržati take discipline, kakoršna je odsekom nujno potrebna.

Odsek II. obsega gornjo stran šentviške fare in sicer vasi: Vižmarje, Gunclje, Brod, Dvor, Stanežiče in Medno; odsek I. pa vasi: Št. Vid, Poljane, Podgora, Trata, Pržan, Dolnice, Kamna gorica, Glinca in Podutik.

Dne 17. februarja, t. l. je odsek II. prvič javno nastopil na akademiji, ki se je vršila v prostorih Andreja Kregarja. 20 telovadcev je zelo zadovoljivo izvedlo svoje točke, medtem ko je (tudi prvič) nastopil tamburaški zbor pod vodstvom g. kateheta Kogejca.

S pomočjo naših mož smo si skoraj dogradili novi „Ljudski dom“. Največ zaslug za gradnjo Doma ima požrtvovalni predsednik stavbnega odbora g. kaplan Lovšin, ki je največ pripomogel, da se je v teh časih skoro dogradil Dom, ki bo eden največjih in najlepših v naši Gorenjski. Slovesna blagoslovitev in otvoritev „Ljudskega doma“ bo prihodnje leto; takrat pa prijatelji in graditelji naših domov na svidenje! Bog živi!

Mirko Kregar, t. č. tajnik.

Sv. Rupert v Slovenskih goricah.

Malo se sliši od nas. Zato dovoljite, g. urednik, da se oglasimo tudi mi iz te prijazne ruperške doline. V nedeljo 14. sept. 1924 je bil za nas Ruperčane izvanredno vesel dan. Vse, „kar leze in gre“, se je zbralo po slovesnih večernicah na travniku g. ž. Pajtlerja. Naš „Orel“ je s sodelovanjem orlovske srenje pri sv. Lenartu priredil javno telovadbo. Posetili so nas pri tej priliki Orli in Orlice od blizu in daleč. Prišli so od sv. Benedikta, od sv. Petra pri Mariboru, celo od Mure sem so prišli fantje peš po več ur daleč. Orli in Orlice od sv. Lenarta so prišli z godbo. Pri vhodu, kjer je bil slavolok z napisom: „Pozdravljeni nam bratje mili in sestre v naši sredini. Bog živi!“ je brat Ferdo Prhraški pozdravil prihajajoče Orle in Orlice, „zlato mladino Slovenskih goric“. Na telovadišču pa je bil javen nastop, kjer se je telovadba izborna obnesla. Vmes so nastopili naši mladi govorniki in govornice. Najprej je nastopil br. Mirko Geratič in govoril o potrebi organizatoričnega dela: »Nič nam ne koristi svetna izobrazba brez srčne kulture. Čista duša v vzorno razvitem telesu je cilj orlovske vzgoje«. Alojz Kožuhar je za njim prav živahno prednašal Gregorčičevo pesem: »V pepelnici noči«. Franja Vračko pa je v duhovito sestavljenem govoru prav odločno povdarjala: »Biti Orel ali Orlica, pomeni čast in ponos«. Za njo je nastopila Tilka Kavčič, predsednica benediških Orlic, ter nam krasno podala misel: Naš narod potrebuje vzglednih deklet in žen. Lojzka Cafova pa nam je povedala: »kako koristne so orlovske prireditve. Ob takih prilikah si zbistriamo duha in oblažimo srce!«

Naše zbrano občinstvo je bilo navdušeno in ginjeno, ko je slišalo tako lepe, za vse dobro izpodbudne besede iz ust naših mladih govornikov. Stare ženske so se domov grede pogovarjale: »Kaj tako lepega pri nas še nismo videli. Zdaj pa vemo, da se pri Orlih in Orlicah učijo samo lepih reči«. Prireditev se je zaključila s krasnim petjem, za katero se prav mnogo trudi domači g. župnik Pajtler. Pod njegovim vodstvom je pevski zbor zapel več narodnih pesmi. Prireditve se je končala v občo zadovoljnost vsega občinstva in s srčno zahvalo Bogu, ki nam je dal tako lepo vreme ta dan. Vsem pa, ki ste nas posetili ta dan, kličemo: Iskrena hvala in Bog živi! F. P.

Popravek. Orlovski odsek v Sv. Pavlu pri Preboldu je prosil za popravek napake v orl. koledarčku za l. 1925, str. 66 (spodaj). Postaja za sv. Pavel pri Preboldu ni Paška vas, temveč Sv. Peter v Sav. dolini (3 km).

Orlovskih koledarčkov za leto 1925.

ima Društvena nabavna zadruga v Ljubljani (Ljudski dom) še nekaj v zalogi. Komad stane Din 10—, za odseke pa Din 9'50. Ker je zaloga majhna, naj nihče z naročilom ne odlašaja. — Že razposlane koledarčke naj odseki čimprej razprodajo! —:

Kdor opravlja male stvari dobro, je večji in boljši človek, kot oni, ki opravlja velike stvari slabo.

Orlovske uganke.

Vsem bratom Orlom!

Za prihodnji letnik „Mladosti“ se je na pobudo dosedanjega sestavljalca orlovskih ugank v tem kotičku sklenilo, da se zanaprej za ta kotiček zainteresira vse brate Orle. Sklenilo se je povabiti vse člane, naj bi se pridno urili v sestavljanju ugank, skrivalic, podobnic, posetnic i. t. d. — v vseh vrstah in načinih, kakor jih je prinašala letošnja „Mladost“ — in „Mladost“ naj bi potem te stvari priobčevala.

Obračamo se torej v tem zmislu na vse brate Orle! Gotovo je, da te vrste delo onemu, ki se ž njim ukvarja, ni samo v zabavo, temveč mu bistri tudi duha! Zato je tako delo le priporočati. Bratje, poprimite se torej sestavljanja ugank! Vsi na delo! Koliko bolj orlovski bo ta kotiček, če ga boste napolnili Orli sami.

Vse ugankarske sestavke pošiljajte na naslov: **Peter Butkovič, župnik, Zgonik, p. Prosek, Jul. Benečija, Italija** (pazite: za pismo znamka Din 3.—, za dopisnico Din 1-50!!) Ta gospod bo uganke urejeval in jih v „Mladosti“ pod naslovom „Uganke naših Orlov“ sprti priobčeval.

Uredništvo.

Rešitev ugank v 11. številu.

1. **Skrivalica:** Riba pri glavi smrdi.
2. **Črkovna podobnica:** Ti zame, jaz zate, Bog za vse!

Obe uganki so prav rešili:

Anton Kolar, Franc Modrinjak, Edmund Kmecl, Franc Bohanec: Maribor — Brat Nardžič: Kamnik — Ivan Bačnar, Franc Karlin, Anton Jakopič, Boris

Koman, Jakob Sem, Ignacij Strancar, Peter Vesel: St. Vid nad Ljubljano — Tone Korošak: Sv. Jurij ob Sč. — Nace Cuderman: Tupaliče — Anton Valjavec: Srednja Bela — Štefan Pušnjak: Sv. Lovrenc na Poh. — Božo Knapfl: Vižmarje — Pavel Mrakič: Smolnik — Anton Vukšinič: Križevska vas — Alojžij Bernot: Dob — Ivan Savora: Ljubljana — Janez Kavka: Krtina.

Izžrebana sta bila: Edmund Kmecl in Štefan Pušnjak.

Društvena nabavna zadruga

priporoča svojim članom

telovadne čevlje

z gumijastimi podplati najboljše kakovosti

in sicer: od št. 35—38 Din 88.—, od št. 39—42

Din 98.— in št. 43 Din 108.—.

Erman & Arhar

Priporočava
se za vsako-
vrstna stavbna
in pohištvena dela

m i o
z v
a s t
r

Načrti, pro-
računi brez-
plačno! — Stal-
na za oga pohištva

Št. Vid nad Ljubljano št. 4

Cene nizke!

Postrežba točna!

„Mladost“, glasilo Orlov. Podzveze v Ljubljani, izhaja 15. v mesecu. — List izdaja konzorcij „Mladosti“ v Ljubljani. — Upravištvo je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna O. P.) — Tiska tiskarna Tiskovnega društva v Kranju. — Uredništvo: Ljubljana, Ljudski dom, Orlovska Podzveza. — Odgovorni urednik: Jože Jagodic. — Naroča se pri upravištvo „Mladosti“ (Ljubljana, Ljudski dom). — Za redne člane in starešine brezplačno; za vse druge po Din 30.— letno. Posamezna števil. Din 2-50. — Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

**Najboljše manufakturno blago kupite pri
Oblačilnici za Slovenijo, r. z. z o. z. v Ljubljani**

Centralno skladišče v palači „Vzajemne posojilnice na Miklošičevi cesti nasproti knjigarne Bamberg. — Podružnici za prodajo na drobno se nahajate v Stritarjevi ulici št. 5 in na Dunajski cesti št. 29. — Telefon št. 550.

Kdor kupi slabo blago, plača dvakrat; kdor kupi dobro blago ima dvakratni dobiček! — Samo prvovrstni tekstilni izdelki! — Velika izbira!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je:

**Vzajemna zavarovalnica
v Ljubljani Dunajska cesta št. 17**

SPREJEMA V ZAVAROVANJE:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe; b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako; c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpoki in prelomu;
3. Sprejema v novoustanovljenem življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.

Skupno premagamo skupne težave!

NOVA ZALOŽBA

r. z. z o. z.

ima v zalogi vsakovrstne pisarniške, šolske knjige, zvezke, risalne priprave v največji izbiri za tehnike in inženirje, vse najnovejše knjige svoje in drugih založb, tudi nemške in francoske. Sprejema naročnino na tu- in inozemske knjige in liste.

Edino združno podjetje te stroke v Sloveniji!

**Društvena nabavna zadruga v Ljubljani
(Ljudski dom)**

Centralna čebelica

sprejema vloge čebelic kakor tudi posameznikov ter jih obrestuje

po 6%

Vloge se sprejemajo vsak dan razen ob nedeljah in praznikih od 8—2 dopoldan in od 2—6 popoldan. — Dvigajo se samo popoldan. Denar se more vlagati tudi po poštni položnici št. 13.169 Centr. čebelica.

V zalogi Društvene nabavne zadruge so tudi šminke, krep, mastiks in vazelin za gledališke igralce in sicer znatno ceneje kot drugod. — Risalni papir, kuverte in bloke za vstopnice kupujte le v Društveni nabavni zadrugi. — V isti zalogi so tudi fine plavalne hlačice.

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

	Din		Din
Zlata knjiga	10.—	Vložni zapisnik za odseke in krožke, večji	6.—
Osnutki po	1-15	Orlovska blagajniška knjiga	6.—
Katoličkim djevojkama	15.—	Sejni zapisnik	25.—
Goslarica Naše ljube Gospe	5.—	Poslovne pole (blagajniške pole za članarino, staležne knjige rednih članov, staležne knjige podpornih članov) po	—50
5 izvodov	15.—	Pisarniški papir, konceptni, pola po	—15
K mamici, (Slika otroške lju-bezni v treh dejanjih)	3.—	Pisarniški papir, beli, fini, pola po	—20
Českoslovaška republika	12.—	Kuverte po	—10
Zemljevid k českoslovaški re-publiki	6.—	50 komadov	4-50
Kratka slovnica češkega jezika	6-50	Kuverte večje po	—12
Srpska početnica	6-50	50 komadov	5-50
Naša pota I. Kulturno-politična predavanja	2.—	Knjiga vlagateljev (za Čebelico)	6-50
Naša pota II. Uvod v krščansko sociologijo	4.—	Blagajniški dnevnik (za Čebelico)	6-50
Prekmurje (dr. Slavič)	5.—	Bloki za vloge v Čebelico	7.—
Lovski tat in Erazem Predjam-ski (dve ljudski igri)	3.—	Bloki za dvige iz Čebelice	7.—
Orlovska himna »Dvignite Orli« za klavir (Vodopivec)	1-50	Besedilo k vaditeljskim vajam 1921	1-50
Orlovska himna »Dvignite Orli« za godbo (Vodopivec)	16.—	Besedilo k strasburškim vajam 1921	1-50
Orlovska koračnica za godbo (A. B. Hub)	16.—	Besedilo k češkim vajam za članice	2.—
Orlovska budnica za moški zbor (St. Premrl)	1-50	Besedilo k članskim vajam 1922	1-50
Mavneta Orli, koračnica za god-bo (Vodopivec)	16.—	Besedilo k narašč. vajam 1922	1-50
Orlovska pesmarica	5.—	Besedilo k brnskim vajam čla-nic 1922	5.—
Orlovski spevnik (češka orlov-ska pesmarica)	13.—	Slike k člankim vajam 1921	3.—
Orlovski klici za rog	—25	Slike k članskim vajam 1921	3.—
Trobentaška koračnica	1-50	Slike k vajam članic 1922	5.—
Note k prostim vajam, starejše	1.—	Mariborske razglednice	—25
Note k vaditeljskim vajam čla-nov 1921	1-50	Mariborski spominski znaki	—50
Note k prostim vajam članov 1921	1-50	Razglednice brnskega tabora	—75
Note k vajam za članice 1921	5.—	Brnski plakati (9 slik)	12.—
Note k članskim vajam 1922	20.—	Razglednice pariške vrste 1923	—75
Note »Tri dobe zemlje češke«	20.—	Razglednice V. kat. shoda I. se-rija	—75
Note k vajam članic 1923	5.—	Razglednice V. kat. shoda II. se-rija	—75
Vložni zapisnik za odseke in krožke, manjši	4.—	Valaške (sprehajalne palice)	20.—
		Magnezija za telovadce kg po	55.—

Zaloga šmink, pudra, nosnega kita, vaze-lina in mastiksa za šminkanje igralcev.

Naročajte vse telovadno orodje pri Društveni nabavni zadrugi, da si prihranite nepotrebne stroške.

Cene neobvezne! BLAGO TRPEŽNO! *Cene neobvezne!*

Vse proti takojšnjemu plačilu!

Pri pismenih naročilih je treba poslati denar naprej — more-bitne razlike se zaračunajo po povzetju.

Cenik shranite!

V društvenih prostorih naj bo nabit na vidnem mestu.